

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

61. In qua hora possit quis dicere Matutinum sequentis diei? Ex parte
secunda, tractatu 12. resolutione 39.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

recitaret, & aliam partem socius, quæ loco suæ pro-

hæntis succedet; non audiret: Ergo.
10. Secundo sequeretur, surdum, satisfacere
præcepto dicendi officium diuinum; si recitaret
cum socio, quod est contra communem sententiam
Doctorem, vt videre est apud Trullench in Decal.
lib. 1. cap. 7. dub. 16. num. 6. Sanchez in opusc.
lib. 2. cap. 2. dub. 13. Escobar à Corro de horis
Can. quæst. 6. num. 5. 1. Faulstum de horis Can. 2. 238.
& alios.

11. Vade ex his patet responsio ad argumenta
Canonicis superius adducta, & ad primum, quod
non tenetur Sacerdos recitare suam partem cum in-
terna attentione; ergo neque tenebitur audire socij
partem cum interna attentione: Ergo non tenebitur
recitare.

12. Respondeo negando consequentiam, quia
secundum nostram sententiam probabilem Ecclesia
præcipit tantum recitationem externam religiosam
horarum Canonicarum sine interna attentione; Er-
go quis recitat cum socio, non audiendo illum,
non satisfacit præcepto, quia non dicit totum
officium, nam auditus, vt ait Cætrus Palauus vbi
supra, loco prolationis succedit, ergo dicitur recita-
re, quæ socius recitat, quia illum audit. Ergo illum
non audiendo officium diuinum non perfoluit;
quando verò quis perfoluit horas Canonicas, licet
sine interna attentione, totum officium recitat,
quod ei præcipit Ecclesia. Ergo satisfacit præcepto,
quod non facit recitando cum socio, & illum non
audiendo, vt patet ex superius dictis.

13. Ad secundum argumentum respondeo cum
Suares de horis Can. lib. 4. cap. 7. num. 6. Valen-
tia tom. 2. disput. 6. quæst. 2. punct. 10. §. 4. Castro
Palao tom. 1. 117. disput. 2. punct. 3. num. 6. & alijs
quod est necessarium non sit te ipsum audire, est
tamen necessarium moraliter loquendo, verba ista
distinctè, & clarè proferre, vt te ipsum audire possis
vbi aliquid impedimentum adit, quia verba, quæ
audiri debent non possunt non videntur verba,
sed quidam motus in guttore, seu inter dentes
facti, qui potius sunt inchoatio verborum quam
verba.

14. Ergo cum ita quis recitat officium Diuinum,
dicitur illud integre recitare, & pronuciare, quod
quidem non sequitur, quando recitat cum socio
illum non audiendo; quia medietatem tantum Of-
ficij ipse recitat, & alteram medietatem socij non
audit, cuius auditio (vt diximus) loco prolationis
succedit. Ergo cum non audit, non satisfacit præ-
cepto.

15. Dicendum est itaque, quod in primo casu
quando quis solus dicit officium pronuciatur verba,
licet non audiat, ergo satisfacit præcepto: præcep-
tum enim est pronuciandi, non audiendi; vt no-
tatur doctus Pater Vetricelli in quæst. morat. tractat. 5.
quæst. 5. num. 122. Bonacina de hor. Canon. disput. 1.
quæst. 3. punct. 1. num. 23. Azorius tit. 1. l. 10. cap. 11.
quæst. 4. & alij.

16. In secundo vero casu, quando recitat cum
socio, neque pronuciatur medietatem officij, quam
recitat socius, neque illum audit. Ergo nullo modo
satisfacit, quod præcepto satisfaciat. Est igitur dis-
tinctio in vtroque casu; Nam in primo casu quis
verbaliter cum Deo loquitur, licet non seipsum au-
dit. In secundo vero nec verbaliter loquitur, nec
seipsum audit. Ergo oratio non efficitur communis;
recitationem præter Doctores citatos, tenet post hæc
scripta vilius P. Stephanus Batinus in praxi benefi-
centia disputat. 13. quæst. 19. & ex eadem Societa-
tibus, quæ tempus ferax Doctorum hominum est,

Pater Tamburinus in Decal. part. 1. lib. 2. cap. 5. §. 4.
num. 10. & 11. qui nominatim citans Catamuclem,
noluit suam sententiam approbare; sed alijs iudi-
candum remisit.

RESOL. LXI.

In qua hora possit quis dicere Matutinum sequentis
diei? Ex p. 2. tract. 12. Ref. 19.

§. 1. Respondeo communiter ab hora quarta
post meridiem. Et ita docet Filliuc. tom. 2.
tractat. 23. capit. 8. numer. 275 vbi ita ait: Quo-
libet tempore dici potest Matutinum ab hora
quarta post meridiem, quæ Vere, & Autumnus;
hoc est, Martio & Aprilis in Verge; Septembri &
Octobri in Autumnus, coincidit cum hora vige-
sima prima horologij solaris, vel artificialis. Estate
autem, hoc est, Maio, Iunio, Iulio, & Augusto est
hora vigesima cum dimidia plus minus. Hyeme de-
nique, hoc est, mense Nouembri, Decembri, Ianu-
uario & Februario est circa vigesimamprimam
cum dimidia. Gavantus verò in com. ad Rubr.
Missi. tom. 2. sect. 1. cap. 5. tit. 6. num. 6. Barbosa in
collect. tom. 1. lib. 3. tit. 41. cap. 1. num. 5. & Hen-
riq. lib. 9. cap. 24. num. 7. in Glossa, lit. P. putant ab
hora tertia post meridiem Matutinum sequentis diei
perfolui posse: sed hoc non approbat Villalobos in
summ. tom. 1. tract. 24. dub. 12. num. 5. Non reticebo
tamen, Molfes. in summ. tom. 1. tract. 5. cap. 1. n. 59.
& Fabrum de sacram. Ordinis, cap. 24. quæst. 1.
disput. 1. num. 148. docere post horam vigesimam,
posse aliquem recitare Matutinum vna cum Lau-
dibus Officij diei crastinæ: vnde secundum illos,
præceptum recitandi Officium Diuinum, incipit à
vespere huius diei vsque ad mediam noctem diei
crastinæ.

Sup. conten-
to in hac
Ref. vsque
annot. seq.
lege doctri-
nam §. 1. Re-
fol. 1. not.
seq. signan-
ter in fine
dicti §. &
magis late
in 2. Ref. di-
ctæ not. à
principio.

Sup. hoc in
Ref. seq. &
infra in Ref.
64. in princi-
pio, sed lege
ibi pro hora
secunda §. sed
si ad mediū,
à vers. & plus
addit. &
alias Refol.
eius not. &
in Ref. seq.
&c.

RESOL. LXII.

An hora secunda finita post meridiem, recitato Ves-
pere, possit statim quis recitare Matutinum sequen-
tis diei?

Et quid est dicendum, quando Vespera in Quadragesi-
ma recitatur ante meridiem?

Et quid, quando quis recitat hora secunda post meri-
diem Matutinum sequentis diei, si nondum recita-
uerit Vesperas, & Completorium diei hodiernæ?

Et an hora competens persoluenda omnes Horas debeat
sumi punctualiter, vel parum ante Horam præ-
fixam Chori, vel parum post?

Et an hoc parum ante, vel post sit dimidia hora, aut
tres quadrantes, & ad summum vnica hora?

Et an sit immunis à culpa Scholasticus, si differat Ho-
ras in vespertinum tempus? Ex part. 4. tractat. 4. &
Misc. Ref. 9.

§. 1. Affirmatiuam sententiam probabilem esse
puto, pro qua alibi adduxi Fabrum &
Molfesium quatenus dicunt posse recitari hora 20.
quæ aliquando est secunda post meridiem; quibus
nunc addo Sanchez in opusc. tom. 2. lib. 7. c. 2. dub. 38.
num. 4. loquentem expressè de hora secunda, & an-
te omnes Matutinum Ledelinam in 2. 4. q. 16. art. 5.
dub. 1. vbi sic ait: Si preces horarie sunt dicendæ
priuatim à personis priuatis, absque peccato mortali
possunt dici à vespere vnus diei vsque ad mediam
noctem sequentis diei, hac lege quòd in vespere
prioris diei solum dicatur Officium matutinum, alia
verò

Alibi in Re-
sol. præcise
ta prope fi-
nem, & infra
in Ref. 64. §.
sed si ad me-
diū à vers. &
plus addit. &
in ref. 66. §. penult.
prope fine.
vers. Assen-
tor; & in
Ref. 72. §.
Non de-hi-
sed in Ref. 6